

**Ter 'advisering aan de gemeenteraad' voor de
commissievergadering van
15 oktober 2015**

Portefeuille **6**
Agendapunt **23**
Datum besluit B&W **13 oktober 2015**

Onderwerp

Tel Aviv en Ramallah onderzoek naar samenwerking

De commissie wordt gevraagd aan de gemeenteraad het volgende advies uit te brengen

Op voordracht van burgemeester en wethouders in te stemmen met:

1. De conclusies van beide werkbezoeken en de daaruit voortvloeiende conclusies en aanbevelingen aan de raad
2. Bijgevoegde raadsvoordracht waarin aan de raad wordt gevraagd:
  - a. Kennis te nemen van het verslag van het werkbezoek van de burgemeester aan Tel Aviv en Ramallah en van het verslag van het werkbezoek van wethouder Ollongren aan Tel Aviv van 5-8 september 2015
  - b. In te stemmen met de aanbevelingen van het college inzake toekomstige samenwerking met Tel Aviv en Ramallah

---

Wettelijke grondslag

Artikel 169 Gemeentewet

Aanvullende informatie commissie

In maart 2014 verzocht de raad het college de mogelijkheid van een samenwerking met Tel Aviv en later ook Ramallah te onderzoeken. De afgelopen maanden is gebleken dat elke reactie op dit verzoek debat en emoties oproept zowel in de raad als bij de inwoners van Amsterdam en daarbuiten. Er zijn groepen in Amsterdam die zich zeer sterk identificeren met de Palestijnen en sommigen van hen grijpen het gesprek over een mogelijke samenwerking op stedelijk niveau aan om een algehele boycot van Israël te bepleiten. Er zijn ook groepen Amsterdammers die juist met Israël een band hebben, waarmee niet altijd is gezegd dat zij het beleid van de huidige regering in Israël steunen. Hun gevoel van verbondenheid is nauw verweven met de geschiedenis.

Naar aanleiding van de bespreking in de raadscommissie van 18 juni jl. stelde het college aan de raad voor het onderzoek naar mogelijke samenwerking met Tel Aviv en Ramallah te verdiepen en te verbreden. Op 1 juli stemde de raad in met een bestuurlijk werkbezoek van de burgemeester aan Tel Aviv en Ramallah en van de wethouder aan Tel Aviv.

Onderbouwing besluit

Ter 'advisering aan de gemeenteraad'
voor de commissievergadering van 15 oktober 2015

Ad 1. Kennis te nemen van het verslag van het werkbezoek van de burgemeester aan Tel Aviv en Ramallah en van het werkbezoek van wethouder Ollongren aan Tel Aviv van 5-8 september 2015.

Tijdens de bespreking van de uitkomsten van de verkenning in de raadscommissie Algemene Zaken op 18 juni jl. bleken bij de raadsleden veel vragen te bestaan over de wenselijkheid van samenwerking met beide steden en over de vorm die een eventuele samenwerking zou moeten aannemen. Ook de ontstane maatschappelijke commotie gaf aanleiding tot de conclusie dat een nadere verkenning noodzakelijk was. Van 5-8 september bracht de burgemeester een werkbezoek aan Tel Aviv en Ramallah met als doel het onderzoek naar samenwerking met Tel Aviv en Ramallah te verdiepen en te verbreden. Wethouder Ollongren bezocht in die periode Tel Aviv met als doel meer inzicht krijgen in het succes van Tel Aviv als startup hub en de mogelijkheden voor economische samenwerking tussen Amsterdam en Tel Aviv nader te verkennen.

Ad 2. In te stemmen met de conclusies van beide werkbezoeken en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen aan de raad

1. Het (verslag van het) bezoek heeft op het College indruk gemaakt. De tegenstelling tussen Tel Aviv en Ramallah is in veel opzichten ontegenzeggelijk groot. De kennis van de politieke, maatschappelijke en economische omstandigheden is verdiept.
2. De gesprekspartners van de burgemeester en de wethouder waren met name maatschappelijke organisaties, bedrijven, kennisinstellingen en individuen. Daarop ligt de nadruk in de voorgestelde samenwerking. Daarnaast is er in Tel Aviv een ontmoeting geweest met de burgemeester van Tel Aviv, en in Ramallah een langere kennismaking met de Burgemeester en raadsleden.
3. Burgemeester en wethouder zijn door alle gesprekspartners open en welwillend tegemoet getreden. Daarbij werden eerlijkheid en duidelijkheid niet geschuwd. De betrokkenheid bij Amsterdam en Nederland blijkt in beide steden groot.
4. De noodzaak van het op gang brengen en houden van de dialoog tussen mensen, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden werd door iedereen onderschreven ondanks de (betrekkelijk uitzichtloze) politieke situatie.
5. We zijn door het bezoek in onze mening bevestigd dat het een illusie is te denken dat internationale samenwerking op stedelijk niveau kan bijdragen aan een politieke oplossing van het conflict in de regio. Tegelijkertijd constateren wij dat samenwerking wel de positie van mensen en organisaties kan verbeteren en versterken.
6. Alle gesprekspartners in Tel Aviv en Ramallah juichen bilaterale samenwerking toe vanuit de overtuiging dat het aangaan van dialoog en vooral *people to people* samenwerking een belangrijke weg is naar een betere toekomst voor de regio.
7. Trilaterale samenwerking is voor Ramallah onder de huidige omstandigheden niet bespreekbaar.
8. We zijn overtuigd van nut en noodzaak van internationale samenwerking tussen diverse partners op stedelijk niveau en onderkennen dat het cruciaal is daarbij te opereren binnen nationale en internationale beleidskaders.
9. Wij zijn van mening dat het aangaan van een samenwerking met Tel Aviv en Ramallah past binnen de uitgangspunten van het internationale beleid.

Ter 'advisering aan de gemeenteraad'
voor de commissievergadering van 15 oktober 2015

---

10. Voor het College houdt bovenstaande in dat afgezien wordt van een formele stedenband met Tel Aviv en Ramallah. Wel kan worden ingezet op een aantal concrete projecten waarbij bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen het voortouw hebben, daarin waar nodig gefaciliteerd en ondersteund door de lokale overheden.

11. Voor Tel Aviv geldt dat het vanuit het oogpunt van het beleidsdoel economie interessant is om samen te werken. Daarnaast past samenwerking met Tel Aviv ook in de categorie herkomstlanden. De prioriteit die in het internationale beleid aan herkomstlanden wordt gegeven komt voort uit de wens om de relatie met de landen waar grote groepen Amsterdammers oorspronkelijk vandaan komen, te bevorderen. Dit draagt bij aan het vergroten van kennis en begrip voor elkaar. In dit geval wonen juist veel Amsterdammers in Tel Aviv maar ook dat impliceert een bijzondere betrokkenheid c.q. een analogie met het doel van het herkomstlandenbeleid.

12. Samenwerking met Ramallah past in de categorie 'verantwoordelijke hoofdstad' van het internationale beleid. Dat blijkt ook uit het feit dat er grote belangstelling is bij de verschillende gesprekspartners in Ramallah om verbindingen aan te gaan met partners in Amsterdam, waarbij de gemeente als facilitator en intermediair kan functioneren.

13. We hebben een duidelijk beeld gekregen van de onderwerpen waarop met Tel Aviv resp. Ramallah kan worden samengewerkt en wat die samenwerking voor Amsterdam kan betekenen. Tel Aviv wil graag samenwerken op het gebied van sharing economy, startups, watermanagement, fietsinfrastructuur en LHBT. Ramallah wil graag samen werken op het gebied van watermanagement, business development waaronder op het gebied van congresfaciliteiten, ruimtelijke ordening en infrastructuur, city marketing en toerisme, cultuur en studentenuitwisseling.

14. We bevelen de raad aan in te stemmen met het voorstel om per stad te komen tot een aantal samenwerkingsprojecten die in nauw overleg met partners in Amsterdam en in Tel Aviv resp. Ramallah verder kunnen worden uitgewerkt. De projecten die hiertoe kunnen worden onderzocht staan in het verslag. Het College stelt het op prijs de voorkeur van de raad te vernemen.

15. Het College zal de raad volgend jaar informeren over de stand van zaken.

Een lijst met mogelijke samenwerkingsprojecten is opgenomen in het verslag van de reis.

Uitkomsten extern advies

n.v.t.

Geheimhouding

n.v.t.

Uitgenodigde andere raadscommissies

n.v.t.

Datum van behandeling in gemeenteraad

Gemeente Amsterdam

Raadscommissie voor Algemene Zaken, Openbare Orde en Veiligheid, Juridische Zaken,
Communicatie, Project 1012, Dienstverlening, Bestuurlijk Stelsel en Raadsaangelegenheden

Ter 'advisering aan de gemeenteraad'
voor de commissievergadering van 15 oktober 2015

---

4 november 2015

Stukken

Meegestuurd

- Verslag werkbezoek Tel Aviv en Ramallah

Ter inzage gelegd

n.v.t.

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Sabine Gimbrère, programmamanager internationale betrekkingen, 06 13628940,
sabine.gimbrere@amsterdam.nl
